Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Commentaria in universam artis logicam - Cod. Ettenheim-Münster 277

[S.l.], [17. Jahrh.]

Dvbivm septimvm

urn:nbn:de:bsz:31-129937

Visual Library

pt separatim gratias existere a substrato et quod distinguatur realiter ab illa et haec de quantitate dicta pro nunc sufficiant.

Haec de quantitate sint dicta et scripta.

CAPUT DE RELATIONE.

DUBIUM SEPTIMUM.

An Relatio constituat distinctum genus Entis et quae conditiones requirantur ad relationem praedicamentalem.

Sensus est An relatio constituat praedicam. distinctum ab aliis. Hoc antequam probetur. Videndum est an relatio sit verum ens reale, quidam enim relationes naturam ita diminutam existimant ut ei nullam entitatem realem audeant attribuere. Sed contra hos est.

Ctio 1a. Dantur aliqui relationes quae veram et realem habeant entitatem.

Haec est communis inter Peripateticos et sensus eius est. dari relationes aliis quae sint vere entia realia.

Probatur 1o. Ex ipso Arte. Membra dividentia debent participare naturam divisi sed divisum in 10 praedicamenta est ens reale ergo illa debent participare naturam entis realis. Tunc sic. sed secundum Artem et omnes Peripateticos relatio est unum ex 10 praedicamentis ergo cum participabit naturam entis realis ergo dabuntur aliqui relationes quae veram et realem habeant ~~entitatem~~ et non tantum convictam per illam.

Probatur 2o. Ens reale est illud quod independenter ab illo existit in rerum natura sed aliquis habitudo et respectus unius ad aliud dari independenter ab illo ergo dabitur aliqua relatio quae sit ens reale ma. et consequentia pat. pater ma. independenter ab illo dari pater et filius dominus et servus ergo eodem modo dabitur paternitas et filiatio sive relatio paternitatis et filiationis consequentia pat. non ~~est~~ n. potest dari ipsius fontis sine ~~[illegible]~~ [illegible]

sed tunc ultra. sed istae entitates quae sunt dantur a parte rei non sunt absolutae quae erunt respectivae quae dabuntur relationes quae sunt entia realia.

Ctio 2a. Praeter Relationes reales dantur multae relationes rationis

Haec Ctio sit est notissima. probatur tamen ratione. Illae sunt relationes rationis quae tantum resultant per illas actiones sed dantur multae tales relationes quae sunt relationes reales dabuntur multae relationes rationis. ma pat. ex definitione entis rationis probatur mi. esse subiectum esse genus vel speciem formaliter dicit relationem sive respectum naturae ad sua inferiora sed illi respectus tantum resultant per illas actiones ut sup. diximus quod mi. vera.

Probatur 2o. Illae sunt vocandae relationes rationis quae non consequuntur rem ipsam ex propria natura sed dantur multae tales relationes quae idem quod antea. ma. est S. Th. 1a p. quaest 28 a. 1: probatur mi. esse genus v. g. non sequitur ipsam rem animal sed: ex propria natura sicut et esse speciem non sequitur hominem ex ipsa natura, alias posito quocumque animali vel homine ibi esset genus et species quod absurdum est. resultant quae similes relationes ex sola actione illas et non ex ipsa rerum natura quae erunt relationes rationis tantum.

Confirmatis quae istis quae sunt: dantur relationes quarum aliae sunt reales aliae rationis, relictis relationibus rationis, inquirendum est de relationibus realibus An sint in aliquo praedicamento et An illud praedicamentum in quo sit sit distinctum ab aliis. Et hic quae explanatione sit.

Ctio 3a. Relationes aliquae Reales ponuntur in certo aliquo praedicamento.

Probatur. Omne ens reale creatum et finitum debet poni in praedicamento aliquo directe si completum est, indirecte si incompletum quia ex praedicamenta mutuantur omnia entia creata et ad illa revocantur omnia entia creata sed relationes dantur aliquae reales sunt entia finita

et creata et quidem completa quae dicitur reponi in aliquo certo praedicamento
ma pat ex conditionibus requisitis ad hoc vel aliquid ponendum in praedicamento
plus mi. In pars illae relationes sunt reales et iam dictum est, deinde
non habent contrariam infinitam sed sunt creatae et limitatae naturae, nisi
quis velit ponere plura entia increata quae nihil absurdius dici potest.
Sed non entia completa in sua linea quia non ordinantur ad componendum
aliud tanquam pars quae dicitur poni in aliquo certo praedicamento et quidem
directe.
Diximus Aliis relationes reales debere poni in praedicamento, non omnes quia
relationes transcendentales sunt reales et tamen non ponendum in uno certo
praedicamento sed potius vagantur per omnia ea praedicamenta et sunt intime
mitusae in ipsis entibus rerum.

Cap. 4. Relationes reales constituunt peculiare et
distinctum praedicamentum.

Sub 1. Peculiares modi essendi constituunt peculiaria et distincta
praedicamenta sed relationes reales habent peculiarem et distinctum modum
essendi quae constituunt peculiare et distinctum praedicamentum. ma.
pat. ideo n. substantia constituit speciale praedicam. distinctum a praedicam.
qualitatis quia habet distinctum modum essendi sic: per se. plus mi. relationes
reales habent modum essendi in ordine ad aliud referendo se:
ad aliud extremum vel correlativum sed esse est
peculiaris modus essendi nec n. competit substantiae aut qualitati neque
aliis praedicamentis ut patebit discurrenti per singula praedicamenta
quae mi vera.
Sub 2. Praedicamenta diversa sumuntur ex diversis modis praedi
candi de 1a substantia sed relationes reales habent diversum modum
praedicandi de 1a substantia quae habebunt in diversum praedicamentum
ma. ex dictis constat. plus mi. relationes praedicantur de 1a substantia relati
referentes ipsam 1am substantiam ad suum terminum quae habent peculiarem

modum praedicandi de 2a. substantia ut cum dico Petrus est filius Pauli est Pater et haec magis patebunt infra cum de natura relationis praedicamentalis sufficiens agemus.

Sed 3. Ens reale divisum in 10 praedicamenta immediate dividitur in absolutum et respectivum sed relationes reales non constituunt aliquod praedicamentum ex absolutis, cum ex propria natura sint habitudines unius ad aliud ergo constituent aliud distinctum sc. hoc de quo est modo sermo.

Antequam assignemus Conditiones petitas ad hoc ut aliqua relatio realis ponatur in praedicamento aliquos terminos in hac materia valde usitatos breviter volumus explicare et sunt sequentes sc. Relatio Relativum Correlativum, Extremum relationis, Fundamentum Remotum, Ratio fundandi et Terminus Relationis. etc.

Relatio est Habitudo sive respectus unius ad aliud vel potius est accidens quidam praedicamentale quo unum accidens refertur ad aliud v. g. Paternitas est relatio quia nil aliud dicit quam respectum vel habitudinem qua pater refertur ad filium, sicut et filiatio est relatio quia nil aliud dicit quam habitudinem ad Patrem.

Relativum sive Relatum dicitur illud quod tali constituitur formaliter et refertur ad aliud per ipsam relationem sic pater dicitur relativum sive relatum quia est id quod tali formaliter constituitur et refertur ad aliud per relationem paternitatis sc. Correlativum dicitur quodlibet relativum quod alteri relativo respondet mediante alia relatione. Et ut breviter dicamus Correlativa dicuntur quae mutuum quasi relationem accipiunt ut dominus refertur ad servum et servus ~~recipit~~ excipiens relationem domini, dicitur correlativum illius quia dominus sit vicissim relationem servi trahere. Hinc apparet omnia correlativa esse relativa sed non est omnia relativa esse correlativa ut Pater et dominus sunt quidem relativa sed non correlativa.

Trg à terminando dr et distinguitur à correlativo in hoc quod
cum alicuius relativi relationem tret ipsius tn entitas e absoluta
et n relativa unde nata e distinctio relativorum in relativa
mutua et n mutua. Terminus igitur magis tali pot. ijm correlati
vum, oe n. correlativum e trg, n tn ois trg e correlativum.
Extremum sive sltum Relationis dr illud quod à Relatione denominatur
ut Sophronisci ho. dr extremum sive sltum paternitatis
et paries dr extremum sive sltum similitudinis et dr hac
sulla extrema relationis qa relatio n immediate exercetur inter extrema
relationis sed inter relativa.
Fundtm Remotum relationis dr illud quod extremo e causa relationis
cum cur referatur ad aliud et cui immediate inhaeret relatio ut
fundtm remotum v. g. similitudinis inter duo alba e ipsa albedo
ipsa n. e causa cur unus paries referatur ad alium relatione similitu
dinis et albedini immediate inhaeret relatio similitudinis
Dr hic. Extremum et fundtm remotum n sp distingui inter
se. nam una gratias dr aijtis vel maijtis alteri n p alijm
sibi superadditam entitatem sed p seipsam et una gratias referatur
ad aliam licet nullum sltum sive extremum superet ab ipsa
entitate distinctum.
Ratio fundandi cum proximum fundtm nil e aliud ijm conditio
petita ad hoc et in sullo oriatur relatio, sic generatio dr ratio
fundandi cum fundtm proximum relationis paternitatis, nisi n. generatio praecederet
pater n poet dici talis respu filij et de hac ratione fundandi cum
fundto proximo plura infra.
Explicatis terminis. 6 assignamus Conditiones nrio requisitas ut
alij relatio sit realis praedicamentalis.

1a. est petita ex parte rationis fundandi sc: ut sit realis, ratio est quia relatio
praedicamentalis est accidens reali existens quod ordo quod ad eius existentiam
requirit dicit esse realia sed unum ex requisitis est ratio fundandi quod
dicit esse realis.

2a. Petita ex parte fundati Remoti est ut fundatum remotum sit
ens reali, ratio est relatio praedicamentalis est accidens reali quod illud cui
inhaeret dicit esse ens reali sed relatio praedicamentalis inhaeret fundato
ut dictum est quod dicit esse quid reali, imo cum fundatum remotum aliquid
non sit causa relationis praedicamentalis et haec sit verum ens reale
nostro et ipsum dicit esse ens reale, unde clare sequitur in cuilibet rationis non
potest fundari relationem praedicamentalem.

3a. Conditio ex parte eiusdem petita est ut fundata inter quae intercedit
relatio sint realiter distincta, ratio est quia relatio est quaedam oppositio relati-
va inter extrema relata quod fundata quibus inhaeret relatio dicit esse
distincta consequenter. idem non sibi ipsi realiter non potest opponi. Ex hoc
Inferitur quod si Deus poneret eandem numero albedinem in subiectis realiter
distinctis v. g. in Petro et Paulo quod illa relatio similitudinis non esset realis
praedicamentalis sed tantum rationis quia fundatum remotum sc: albedo cui inhae-
ret relatio similitudinis esset unum quid realiter, unde relatio identitatis eiusdem
ad seipsum non est realis praedicamentalis sed rationis tantum. Videatur S. Th. p. 1. q. 42
a. 1 ad 4 [illegible]

4a. Ex fundati Remoti petita est quod sit in utroque extremo positive
et sit capax et proportionatum ad recipiendum relationem praedicamentalem
unde licet Deus vere denominetur dominus a creaturis non tamen referatur relatione
praedicamentali ad illas quia non est capax alicuius accidentis sibi de novo
advenientis cum sit omnino immutabilis.

3° probatur ex [illegible] termini est ut ipsa modi in rebus non existat. Unde existentia ad non existens non datur relatio realis praedicamentalis.

Ratio est quia relatio praedicamentalis consistit in habitudine in utroque extremo et consequenter in termino, qui est unum extremum relatum, sed accidens neque inhaerere in illo quod non est, quia ut suam denominationem tribuat utrique extremo relato petit existentiam termini, verum de hac conditione plura infra.

6° est. Ut terminus et relatio praedicamentalis realiter distinguantur. Ratio est quia relatio affert realem oppositionem, sed realis oppositio non potest esse sine distinctione reali, quod autem distinguatur a termino patet quia opponitur alteri relativo.

Ex dictis colligitur relationem praedicamentalem esse verum accidens intrinsece inhaerens ipsi fundamento cum rebus relatis similiter aliis non accidentibus intrinsece inhaerens, quod est contra nonnullos putantes relationem praedicamentalem esse tantum denominationem extrinsecam ita ut posito fundamento et termino posita ratione fundandi non sit necessarium superaddi aliud accidens quo dicatur referri ad suum terminum.

Probatur contra hos nostrum dictum hoc modo. Sicut omnis denominatio similis [illegible] ab aliqua forma, sed non est aliqua forma a qua proveniat denominatio similis [illegible] intrinsecam quia similitudo vel quia similitudo non affert aliquam entitatem intrinsecam quia similitudo vel [illegible] relatio praedicamentalis et [illegible] in denominatione ex [illegible] sed dicit aliquam formam intrinsecam [illegible] intrinsecam sed dicit aliquam formam [illegible] denominatio similis [illegible] ab aliqua forma a qua provenit denominatio albedo existens in [illegible] sed ab albedine non sit denominatio similis [illegible] a qua provenit talis denominatio [illegible] albedo est accidens absolutum [illegible] ad [illegible] sed accidens absolutum neque tribuere relativam denominationem [illegible]

latini qualis est denominatio similis quod dicit alia forma relativa dari
a qua proveniat haec denominatio et haec forma est ipsa relatio similitudinis
Ubi 2° argumento Theologico. Relationes in divinis quae ad ultimum non con-
ceptum sunt aliquid reale intrinsecum non inhaerens quidem sed omnino identi-
ficatum cum essentia et natura divina quod non similitudo unius albi
ad aliud est accidens inhaerens intrinsece reddens sanctam similia
sicut dulcedo reddit sultum dulce et in hoc accidente respectivo
superaddito rei quae refertur ad aliud consistit hoc praedicamentum relationis.
Arg. 1. Relatio est comparatio unius extremi cum alio sed comparatio
est actus intellectus pertinens ad praedicamentum actionis vel qualitatis quod relatio non constituit
speciale praedicamentum. Respondeo ma. relatio n. non est comparatio
formaliter sed potius habitudo et respectus inter duo extrema quae ad se
invicem realiter referuntur v. g. relatio similitudinis inter duo alba
non est comparatio intellectus sed reale quidam accidens intrinsece inhaerens
ratione cuius duo alba dicuntur formaliter similia in albedine, verum
quidem est comparationem quandoque pertinet relatio tenere principium ipsa
tamen relatio non consistit formaliter in tali comparatione.
Arg. 2°. Illud quod est commune enti reali et rationis non constituit speciale
praedicamentum sed relatio est communis enti reali et rationis quod non constituit
speciale praedicamentum. ma. pat. qua tali commune non est univocum
quod non potest esse aliquid supremum genus. pl. m. alia n. relatio est realis
alia rationis quod relatio est communis enti reali et rationis. Respondeo ma. et
et. m. relatio in communi est rationis reali et rationis concedo ma. relatio realis
talis neg. m. nos n. non diximus relationem in communi constituere speciale
praedicamentum sed relationem realem, neque tamen omnem sed illam tantum quae habeat
conditiones sup. enumeratas et hoc magis in patebit infra.

Arg. 3. Duo alba [illegible] relatione sunt similia quia habent [illegible] [illegible] speciali et [illegible] [illegible] in [illegible] ad [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] duo alba ex [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] sunt similia [illegible] sunt [illegible] alba quia sunt [illegible] [illegible] similia. Conf. duae substantiae sunt similes [illegible] [illegible] aliquod accidens [illegible] duae substantiae [illegible] similes in [illegible] [illegible] in accidente quia duo extrema [illegible] intellectu [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] addita. [illegible] [illegible] [illegible] sunt similia [illegible] relatione [illegible] [illegible] fundamentaliter [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], [illegible] relatione [illegible] [illegible] assimilandi, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] duo alba [illegible] [illegible] similia et eadem [illegible] [illegible] [illegible] sequentibus [illegible].

Ad confirm. [illegible] eadem [illegible], illas substantias [illegible] relatione intellectu similes fundamentaliter et [illegible] negative, [illegible] [illegible] [illegible] et positive [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] positive [illegible] [illegible] [illegible] negative [illegible] [illegible] duae substantiae [illegible] relatione [illegible] similes [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] negative et fundamentaliter, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] illas [illegible] [illegible] similes in substantia [illegible] [illegible] [illegible] accidente [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] accidentis respectivis [illegible] [illegible] similes et [illegible] [illegible] [illegible] substantia [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] assimilans [illegible] relatione.

Arg. 4. Relatio [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] mutatione [illegible] [illegible] reali intrinsecam [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] impossibili [illegible] [illegible] [illegible] aliquam res de novo [illegible] aliquam entitatem realem et [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] paries in hispania [illegible] [illegible] relatione [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] albo existenti in Germania [illegible] in [illegible] [illegible] [illegible] nulla [illegible] mutatione [illegible] [illegible] [illegible].

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible] impossibile [illegible] aliquam entitatem realem [illegible] de novo [illegible] [illegible] mutari, possibile [illegible] [illegible] entitatem realem relativam [illegible] [illegible] mutatione [illegible] [illegible] [illegible] nulla. [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ideo n̄ ponit aliq̄ relaō realis in Deo ex tpe illi conveniens qa mu-
tarent gō sdm Auctores istos relaō realis n̄ pt advenire sutto
sine aliq̄ eius mutaōe alias certe nil obstaret q̄ minus Deo plures
relaōes reales ex tpe convenirent qd tn̄ sane Theologice repugnat
Unde Ry alt Nō Mutaōem Et accipi pōe 1o p mutaōe ppre
dicta q̄tis ē mutaō physica q̄ fit p motum v.g. alteraō aug-
mentaō et p talem mutaōem n̄ fit relaō qa ad relaōem n̄ ē
p se motus ceu mutaō physica. 2o accipit Mutaō pro eo qd ē rem
mō hrē aliqm foām ijm antea n̄ habebat sine illa foā pducat
p motum sine consequi ad aliam foām pductam q̄ vocat mutaō
Metaphca et cum tali mutaōe advenit sutto relaō et sufficit
ut relaō dicat ens reale intrinsece afficiens sutum et ideo negamus
Deo competere aliqm relaōem realem ex tempore qa alias
Deus mutaret siqdem in tpe hret aliqd reale sine aliqm
foām realem ijm ab aeterno n̄ habuerat et hoc ē mutari
metaphysice nam si sutum pt recipe hanc realitatem gō
habebat aliqm potentialem ad illam suscipiendam et sic iam
alt se hl nam refert ad id, ad qd antea n̄ refere tat realit
et sic aliq mō mutat. Ex q̄ pat ad argtm.
Arg 5. Unitas ē raō fundandi relaōem fdicamentalem et
tn̄ n̄ ē ens reale gō 1a oditio n̄ ē bene assignata ma pat ex Arte
m. pli. Unitas de foāli dicit negaōem atq negaō n̄ ē ens
reale sed raōis ut sup. visum fuit gō m. vera.
Huic argto aliq Rnt et satis pbabilit. Unitas p foāli n̄ ē
ens reale sed raōis neq raōem fundandi sp debere ē aliqd
reale ut pbat argtm, Et ad raōem nram supra allatam p 1a
oditioē Rnt n̄ ē nrum ut ad accns reale aliqd ostituendum

ora concurrentia sunt entia realia quae sunt in generatione, ad illam
n. requirit negatio formae introducendae in materiam et privatio alterius
formae. Sed sit quidquid sit nostra ratio manet in suo robore. Respondeo
ad argum. n. est ens reali positivum concedo m. remotivum negatio mino.
est ergo unitas ens aliquid reali remotivum sicut sup. de caecitate
et tenebris dictum est. quando ergo dicunt unitatem esse ens rationis
intelligendi per quando negatio concipitur formaliter ad modum sc. formae in-
formantis subiectum, non v. m. quoniam affert negationem unius ab altero
illa n. negatio non est merum ens rationis sed ens reale remotivum
cum a parte rei Petrus non sit Equus et secundum hanc considerationem
unitas est ratio fundandi relationem praedicamentalem.
Variae ab Auctoribus assignantur relationis divisiones. 1a est illa qua
dividitur relatio in realem et rationis, quod sit relatio realis et rationis,
dictum est sup. 2o dividitur in Relationem transcendentalem
et Praedicamentalem, Transcendentalem vocant illam quae ad
cuiuscumque rei centrum spectat et ad nullum certum praedicamentum
pertinet sed per omnia vagatur et vocatur transcendentalis quia nulla res
est quae illam possit supersugere. Relatio praedicam. est cuius totum
esse est se ad aliud habere. Haec divisio nostro modo non differt
ab illa qua dividitur relatio in relationem secundum esse et secundum dici vel
si magis placet loqui in Concreto in Relativa secundum esse et secundum dici
Relativa secundum esse per illa quae 1o et principaliter explicant relationem
cuius totum esse est ad aliud se habere sc. ad terminum ut per Pater et
Filius Dominus et Servus.
Relativa secundum dici appellantur illa quae habent secundum se nullam explicat
relationem nequeunt tamen explicari aut bene intelligi sine ordine ad
aliud sic scientia habet secundum se non explicat relationem sed qualitatem
potius, tamen nequit intelligi absque ordine ad scibile sive ad subiectum.

et ideo dicit quod sit ens relativum secundum dici dici dici.
Diximus has duas ultimas divisiones non differre inter se quia relationem praedi-
camentalem existimamus esse relationem secundum esse. Relationem v. Transcen-
dentalem secundum dici dummodo tamen divisio intelligatur de relatione reali
si n. loquimur de relatione in communi certum est non relationis rationis posse dici
relationis secundum esse quod tamen non sit praedicamentalis ut de se patet cum nullum
ens rationis locum habeat in praedicamento.
Huius tamen contrarium docent Alii existimantes relationem secundum dici
latius patere quam relationem transcendentalem, nam iustificator
affert relationem secundum dici quod tamen non est transcendentalis cum non in-
cludatur contrahitur in deo quod talis denominatur quod tamen petitur ad re-
lationem transcendentalem sed hoc nos quidem exigimus in relationibus
realibus non a. rationis, sed relationis transcendentalis nam ut melius intelligatur
Nota est dicere quidam quod differt a praedicamentali. 1a consistit
in hoc quod relatio transcendentalis sive secundum dici possit inveniri
inter ea quae tamen ratione distinguuntur. Praedicamentalis v. Relatio
sic petit duas res quae realiter distinguuntur ut v. g. rationali respicit
animal transcendentaliter ut complectam suam Metaphysicam et tamen sola
ratione haec duo distinguuntur inter se.
Differt 2o Transcendentalis a praedicamentali quod Transcendentalis
possit reperiri inter duo extrema quorum alterum actu non existat et tamen non sit
ens reale, sed n. relatio transcendentalis respiceri non existentia, negationes
et alia entia rationis, v. g. Conceptus repraesentans ens rationis dicit ordi-
nem transcendentalem ad illud et secundum de Rosa in hyeme respicit
rosam transcendentaliter quod tamen pro tunc non existit ut patet.
Differt 3. Relatio Trans. a Praed. quod multoties sit idem cum suo fundamento
vel ut alii dicunt quod multoties includatur in ipsa entitate rei ut
actio v. g. dicit respectum transcendentalem ad suum effectum ut terminum.

Et iste respectus ingreditur ipsam essentiam actionis, non enim potest actio sine hoc ordine concipi, haec tamen conditio non in omnibus eorum habet respectum subtili remoto ut patet.

4°. Differt a praedicamentali quod Relatio praedicamentalis respicit terminum ut pure terminum, transcendentalis non ut pure terminum. respicere terminum ut pure terminum nihil est aliud quam illum tali modo respicere ut nullum aliud munus exerceat circa illum nisi munus respiciendi sic pater ut pater tantum habet respicere filium ad relationem transcendentalis non habet se hoc modo sed praeter respectum exercet aliquod munus circa suum terminum vel aliquam essentialitatem, ut conceptus v. g. repraesentans horum dicit ordinem transcendentalem ad illum quia illum non pure respicit sed respicit illum repraesentando sic in subsultum non respicit pure suum obiectum sed passiones de illo demonstrando et haec est.

Dividuntur 4°. Relativa in Mutua et non mutua, Relativa mutua est quae ex utraque parte est realia et quae est eiusdem ordinis cum mutua dependentia ut Pater et Filius Dominus et Servus. Relativa non mutua est illa, quae ex una parte est realia ex altera v. rationis neque est eiusdem ordinis ut relatio creatoris in Deo et Creaturae, Relatio Creaturae est realis, Creatoris v. rationis. Relativa Mutua iterum dividuntur in Relativa Aequiparantiae et Disquiparantiae. Relativa Aequiparantiae est illa quae respiciunt terminos eiusdem nominis ut simile aequale nam simile est simili simile et sic de aliis.

Disquiparantiae est quae respiciunt Terminos diversi nominis ut Dominus et Servus Pater et Filius. Pater non est Filius pater et non patris.

Ex his patere potest quam relativa spectent ad hoc praedicamentum illa sic: quae est realia et non rationis, quae est mutua quia non mutua cum careant

Ratio reali fundatur ad hoc praedicamentum non spectant nisi forte
ratione fundamenti proximi quod quidquid est aliquid reali.
Item ad hoc praedicam. spectant Relativa Aequiparantia et Disquiparantia
non a. relativa transcendentalia.
Relatio quoque praedicam. definitur ita. Relatio praedicamentalis est accidens quoddam
reali cuius totum esse est ad aliud respicere. Quam definitionem colligimus
ex Arist. qui definivit relationem praedicam. in concreto hoc modo. Ad
aliquid sunt ea quae eadem est ei quod est ad aliquid aliquo modo se habere
Et quidem in plurali definivit quia relatio sic est inter duo neque in uno solo
potest exerceri relatio. definivit non in concreto quia relatio sic exercitur
referendo solum in ordine ad aliud.

DUBIUM OCTAVUM

An Relatio praedicamentalis distinguatur realiter a suo fundamento
Et a quo sumat specificationem et unitatem numericam
et An habeat unum supremum genus ?.

Sensus quaesiti est An relatio distinguatur realiter a subiecto cui proxime in-
haeret an tantum ratione v. g. similitudo ab albedine. Explicatio est.
Conclusio 1a Relatio praedicam. distinguitur realiter a suo fundamento sive subiecto.
Haec Conclusio est communis inter Thom. et plures. Illa dist. realiter quia unum potest
permanere pereunte altera sed fundamentum permanere potest pereunte relatione
quoque dist. realiter inter se. ma est communis non in sententia contrariorum quia impossibile
prorsus est quod aliquid sit sine eo quod est realiter idem cum illo, est n. et
non est. plures m. relatio Paternitatis quae est in Petro v. g. potest destrui et
perire manente Petro vel eius potentia generativa posita casu quod filius eius
moriatur, nisi non potest de novo relatio advenire subiecto cum fundamento iam
prius existenti quoque fundamentum potest permanere pereunte relatione et consequenter
distinguitur realiter inter se.